

Declaració de Sharing Cities:

Principis comuns i compromisos de les ciutats fer la sobirania ciutadana en relació a l'economia de plataforma

Barcelona Sharing Cities Summit, Novembre 2018

Diferents responsables públics, vice-alcaldes i vice-alcaldesses de les principals ciutats del món es reuneixen a la Cimera Sharing Cities per discutir com el creixement continu de les economies de plataforma està impactant la vida i el desenvolupament econòmic de les ciutats, així com quines mesures innovadores es poden adoptar per fer front als reptes i oportunitats que això comporta.

Els models d'economia de plataforma basats en la col·laboració i el fet de compartir fomenten una atmosfera de vitalitat, innovació i prosperitat econòmica per als ciutadans i ciutadanes de les ciutats, creant oportunitats perquè els individus i les comunitats interactuïn, donin suport i es beneficiïn de compromisos mutus en interessos compartits. Alhora, alguns casos i models d'economia de plataforma desafien la sobirania de les ciutats. Com a resultat de cimeres anteriors a Amsterdam al 2016 i Nova York al 2017, i els acords de la Cimera de Barcelona d'aquest novembre de 2018, les ciutats participants van coincidir en la següent Declaració compartida de principis i compromisos de les ciutats per aprofitar oportunitats i afrontar reptes en relació a l'economia de plataforma.

Diferenciació de models de plataforma:

1. Distingir entre els diferents models de plataformes digitals pel que fa al seu funcionament i impactes, per dissenyar polítiques públiques d'acord amb aquestes diferenciacions.

Cal distingir les plataformes digitals i l'activitat de plataformes que no es construeixen en base a models veritablement col·laboratius, dels models de plataforma col·laboratius i que constitueixen oportunitats per a l'activitat econòmica de la ciutat. El conjunt de qualitats que caracteritzen les plataformes col·laboratives i determinen diferències entre aquest tipus de plataformes són: permetre relacions predominantment entre iguals; basar-se en models econòmics i de retribucions justos; afavorir la governança participativa de la comunitat; obertura i transparència de la seva tecnologia i dades; inclusió en el fet de proporcionar els mateixos serveis als diferents segments dels habitants de la ciutat, evitant qualsevol discriminació; i la responsabilitat cap a generació d'impactes negatius.

Treball:

2. Empoderar les persones per a que tinguin oportunitats de guanyar o augmentar els seus ingressos a través de nous acords de treball i fiscals adaptats, sense contribuir a la precarietat social o constituint una càrrega administrativa.

3. Garantir una retribució justa, legal i efectiva. Proporcionar condicions de treball dignes i accés als beneficis i drets dels treballadors (maximització de guanys, salaris mínims o regulats, seguretat d'ingressos, previsibilitat de salaris, protecció contra comportaments arbitraris, reducció de vigilància excessiva del lloc de treball, dret de desconnexió, negociació col·lectiva).

Inclusió:

4. Evitar la discriminació i el biaix mitjançant l'accés equitatiu i just al treball per a persones de tots els ingressos, gèneres i procedències.

Protecció pública:

5. Garantir i donar suport a estàndards de salut, higiene i seguretat, juntament amb mecanismes institucionals efectius per a protegir-los.

Sostenibilitat ambiental:

6. Promoció de pràctiques sostenibles menys orientades a la comercialització i la mercantilització dels béns i més a les infraestructures compartides, en el marc d'una economia circular, fomentant i promovent el desenvolupament d'aquestes activitats per tal de reduir les emissions i els residus. Tot tenint en compte l'efecte rebot a nivell ambiental que es pugui generar, i sobre la base d'un ús més eficient dels recursos.

Sobirania de dades i drets digitals dels ciutadans:

7. Protegir els drets digitals dels ciutadans i ciutadanes mitjançant la implementació de polítiques de sobirania tecnològica i estàndards ètics digitals (que incloguin els drets de privadesa, seguretat, control de la informació i neutralitat, permetent a la ciutadania escollir el que es faci amb la seva identitat digital, qui utilitza les seves dades en línia i per a quines finalitats). Promoure polítiques perquè les dades personals siguin controlades pels propis ciutadans i ciutadanes i estiguin protegides contra la seva mala utilització, recollides o compartides sense consentiment explícit. Garantir que les plataformes digitals permetin una rendició de comptes algorítmica i la portabilitat de les dades dels usuaris i usuàries, la seva identitat digital i reputació. Assegurar que les ciutats puguin accedir, en una forma preservadora de la privacitat, a les dades rellevants de les empreses que operen en els seus territoris (com ara informació sobre transport, seguretat, mà d'obra i tota la informació potencial d'interès públic). Afavorir que les dades de la ciutat es gestionin com un bé comú per resoldre els reptes urbans.

Sobirania de les ciutats:

8. Garantir el respecte a les jurisdiccions legals de les ciutats, ateses les possibles interrupcions de les plataformes digitals.

- Establir marcs de negociació entre ciutats i plataformes per assegurar el respecte de la legalitat i les normatives locals, incloses les normatives fiscals que garanteixin iguals condicions de joc.
- Garantir la transparència en operacions i transaccions en relació amb la transferència de dades des de les plataformes
- Treballar conjuntament entre les ciutats per fomentar canvis en les polítiques reguladores i de marc en l'àmbit digital, per tal de facilitar una activitat econòmica compatible i protegir els drets dels usuaris i usuàries, així com defensar l'habitabilitat de l'entorn urbà.
- Promoure protocols digitals per garantir el compliment de la normativa de cada ciutat.
 - Possibilitat d'un registre de propietaris i usuaris registrats per traçar qualsevol activitat en l'àmbit digital.

- Compartir entre ciutats instruments, mecanismes i tècniques d'inspecció.
- Fer que les plataformes digitals siguin responsables de les seves infraccions i responsables de respectar la legislació i les lleis locals.
- Requerir que les plataformes demanin permís abans d'operar en una ciutat. Acordar amb la ciutat la forma adequada d'operar en cada context determinat i d'acord amb la composició dels barris, les condicions econòmiques i les necessitats de la comunitat.

Promoció econòmica:

9. Promoure el desenvolupament d'ecosistemes econòmics locals de col·laboració i, especialment, entre petites i mitjanes empreses (PIME), considerant l'impacte positiu en les ciutats -tal com es descriu en el primer principi-, mitjançant programes de suport a l'emprenedoria, eines participatives, finançament o altres eines de promoció.

Interès general:

10. Preservar el dret a la ciutat i els procomuns urbans, reforçar les comunitats, protegir l'interès general, l'espai públic i els drets humans bàsics, com ara l'accés a un habitatge assequible i adequat.

Annex: Pla d'acció i estructura de tasques per donar suport al desenvolupament d'accions concretes de col·laboració entre ciutats per donar suport a la Declaració durant 2018-2019

El "task force" vinculat a la Declaració és un grup de treball i estructura per donar suport a la continuació de les comunicacions i col·laboracions entre ciutats després de la Cimera i fins a la següent Cimera el 2019. És un pla d'accions concretes que facilita que els Principis de la Declaració siguin preservats per les ciutats, però no totes les accions poden implicar a totes les ciutats signant la Declaració.

S'orienta a resultats. Es tracta d'una estructura de col·laboració que es basa en accions concretes entre ciutats, no destinades a ser una xarxa estructurada genèrica, sinó que es basa en accions concretes. Es tracta d'un pla flexible i actiu que es desenvoluparà d'acord amb els suggeriments de les ciutats i el treball realitzat a la Cimera.

La sostenibilitat del grup de treball es basa en un conjunt de recursos per part de les ciutats i l'establiment de col·laboracions concretes. El requisit mínim per a les ciutats és facilitar una persona de contacte a cada ciutat com a punt de referència per al grup de treball.

S'estan considerant les següents línies d'actuació, que es podrien ampliar:

- **Estàndards de negociació i mecanisme de suport a les ciutats:** Definició d'un estàndard comú de requisits mínims en la negociació amb plataformes i maneres

de donar suport a cada ciutat en la seva negociació. Desenvolupament d'accions compartides i coordinades entre ciutats en casos on plataformes no compleixin certs requisits.

- **Lobby:** Desenvolupar procediments comuns per pressionar a altres nivells de govern, de manera que considerin els punts de vista de les ciutats i els requisits de les ciutats en la regulació de plataformes. En aquest sentit, el grup de treball facilitarà una xarxa de connexió, com ara la col·laboració actual entre 13 ciutats per al lloguer vacacional a la CE (Xarxa de Turisme Responsable), per tal que altres ciutats puguin unir-se a la xarxa. Aquesta xarxa i el treball que s'està desenvolupant a nivell de la UE sobre el lloguer de turisme podria ser un bon cas d'estudi per a l'aplicació de l'enfocament de la Declaració. A més del lobby de la UE respecte a serveis de vacances, el grup de treball afavorirà l'exploració i la promoció de qualsevol forma addicional de lobby necessari per a altres parts de l'economia de plataforma. Per exemple. protecció del consumidor, drets digitals, drets laborals o, en general, el paper i les responsabilitats de les plataformes.
- **Criteris per diferenciar models:** Establir criteris de diferenciació de les qualitats de les plataformes, operatius per a la formulació de polítiques públiques. Algunes ciutats com Barcelona tenen alguns criteris coherents amb el principi 1 de la Declaració.
- **Programa de promoció:** Afavorir la difusió, la internacionalització i l'establiment de plataformes, de manera que siguin socialment responsables. Promoure reptes conjunts relacionats amb l'interès comú de les ciutats.
- **Sobirania de dades i drets digitals dels ciutadans:** Pel que fa a accions sobre drets digitals, el grup de treball facilitarà una connexió amb la "Cities for Digital Rights Declaration" promoguda per Barcelona, NYC i Amsterdam, i els estàndards ètics digitals de Barcelona, així com l'ampliació de la col·laboració amb altres ciutats sobre polítiques de drets digitals. Pel que fa a les accions sobre la sobirania de dades, el grup treballarà per l'expansió de les polítiques de dades d'acord amb el Reglament general de protecció de dades de la UE.

Task force per augmentar la comunicació, l'intercanvi i la coordinació de l'acció entre ciutats:

■ Pla:

- Tenir un node de coordinació organitzat a Barcelona per al proper any (2018-2019) que fomenti la reciprocitat permanent entre les ciutats fins a la propera cimera. El node de coordinació s'allotjarà al centre InnoBa d'innovació socioeconòmica de l'Ajuntament de Barcelona. L'Ajuntament de Barcelona garanteix una estructura mínima per a aquest node, però altres ciutats son benvingudes per ajudar a mantenir actiu el grup de treball.
- Tenir una persona de contacte per a cada ciutat.
- Realitzar una videoconferència trimestral entre contactes de ciutat disponibles.
- Agrupar coneixements rellevants i útils i preparar informes que guii els cursos d'acció establerts.
- Mantenir un portal de dades obertes (actualment un en versió Alph de desenvolupament: <https://sharingcities.thedata.place>) com a font de referència sobre les dades i l'economia de la plataforma a les ciutats.
- Conjunt de seminaris sobre els temes oberts a totes les ciutats vinculades als Principis de la Declaració (facilitat per by Sharing Cities Alliance).

- Promoure la utilització d'ALIX, base de dades de polítiques de ciutats (facilitat by Sharing Cities Alliance)
- Celebrar una Cimera anual de Ciutats compartides entre ciutats i contribuir a l'edició del 2019 amb la col·laboració establerta durant l'any del pla.
- Promoure l'organització d'una exposició / networking anual entre plataformes procomuns / innovacions col·laboratives (connectades a la Cimera anual de la ciutat o connectades al Smart city Congress). Aquesta edició de 2018 llançarà un Pavelló de Ciutats compartides dins de la Smart City Expo (SCE) que serà una primera edició d'aquest esdeveniment d'exposició / networking i es podrien reproduir fora o dins de la SCE.

Sostenibilitat del pla:

- Recursos de Barcelona (ajuntament i UOC) per recolzar la fase inicial fins a la propera cimera.
- Fons conjunt de recursos entre ciutats.
- Acord de col·laboració amb Sharing Cities Alliance per connectar el pla amb les seves activitats. En particular, l'organització d'un conjunt de seminaris oberts a totes les ciutats sobre els temes dels Principis de la Declaració i proporcionant accés a ALIX, un conjunt de dades sobre polítiques de ciutat en aquest àmbit.
- Col·laboració amb el programa Sharing Cities Sweden.
- Col·laboració en el marc del Centre internacional d'innovació i transferència de coneixement sobre l'economia social i solidària (C.I.T.I.E.S.) <http://cities-ess.org>. C.I.T.I.E.S. representa nous recursos col·laboratius llançats per Seül, Montreal i Barcelona per facilitar la política, la innovació i la transferència de coneixement entre les ciutats sobre el tema de l'Economia Social i Solidària
- Establiment de la col·laboració amb institucions i projectes de recerca, com ara el projecte europeu PLUS i altres fora d'Europa.
- Sol·licitud d'un projecte finançat per la UE entre ciutats europees (25 ciutats) el març de 2019 (la UOC coordinarà el procés d'aplicació).